

Spis treści

Przedmowa	7
Magdalena Hawrysz , Kształtowanie wizerunku religijnego przeciwnika w piśmiennictwie Marcina Czechowica – wątki, strategie, cele.....	11
Monika Kaczor , Synestezyjne opisy smaków	31
Władysława Książek-Bryłowa , Strategie perswazyjne w wierszach Wacława Potockiego	49
Arleta Łuczak , Zagadkowe wyrazy w <i>Słowniku Bartłomieja z Bydgoszczy</i> z XVI wieku.....	71
Danuta Ostaszewska , „Merkuriusz Polski” – początki kształtowania się komunikacji masowej.....	85
Iwona Pałucka-Czerniak , Tekstowe ślady przynależności wspólnotowej w <i>Księdze cechu piwowarów krakowskich z lat 1729-1780</i> (część druga)	97
Anita Pawłowska , Wybrane akty etykiety językowej w świetle uwarunkowań komunikacyjnych (na materiale z lat 1750-1850).....	117
Anna Piotrowicz, Małgorzata Witaszek-Samborska , Regionalne nazwy części ciała w polszczyźnie poznańskiej	135
Mirosława Siuciak , Wpływ oddziaływań kodyfikacyjnych na przebieg procesów językowych.....	147
Magdalena Steciąg , Lingwistyka dialektyczna. Odenseńska szkoła językoznawcza w zarysie	165
Dorota Szagun , Kategoria czasu w <i>Biblii Tysiąclecia</i> na tle <i>Biblii</i> Jakuba Wujka (próba porównania)	181
Kamilla Terminińska , Biologia i świętość w jednym rdzeniu. Studium z hebrajszczyzny biblijnej.....	197
Maria Trawińska , Wielofunkcyjność c – ch – cz w XIV-wiecznej poznańskiej księdze ziemskiej	217
Elżbieta Umińska-Tytoń , Nazewnictwo miejskie wyrazem unifikacji czy regionalizacji?.....	225
Marzanna Uździcka , Idea poznawcza a jej źródłowa dokumentacja	235
Aleksander Wilkoń , Tradycja w języku.....	253
Teresa Wilkoń , <i>Rozmowa liryczna</i> Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego	261
Anna Wojciechowska , Zachowania grzecznościowe w protokołach stowarzyszeń z końca XIX wieku jako realizacja wspólnotowej konwencji	267
Iwona Żuraszek-Ryś , O nazwach ulic od imion świętych (na przykładzie wybranych miast Polski)	283

Przedmowa

Seria edytorska *Zielonogórskie seminaria językoznawcze*, niezmiennie wydawana przez Oficynę Wydawniczą Uniwersytetu Zielonogórskiego, jest rówieśnicą naszej Uczelni. Na tom pierwszy złożyły się prace polonistów, slawistów i germanistów dawnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego. Autorzy miejscowi w liczbie 29 oraz dwóch wybitnych badaczy niemieckich (prof. dr dr h.c. Hans Rothe i prof. dr dr h.c. Ilpo Tpani Piirainen) zadedykowali swoje prace nowo powołanemu Uniwersytetowi Zielonogórskiemu. Niniejszy tom dokumentuje funkcjonowanie Zielonogórskiego Seminarium Językoznawczego w 2010, czyli dziesiątym roku istnienia.

Zielonogórskie seminaria językoznawcze to cztery tomy o sporej objętości, utrwalające 38 wykładów profesorskich oraz 73 referaty (i recenzje) młodszych autorek i autorów, jakie zostały przedstawione na sesjach odbywanych w rytmie życia akademickiego raz w miesiącu¹.

O ile tom za rok 2001² miał charakter publikacji uroczystej i zawierał prace autorów cieszących się z instytucjonalizacji własnego środowiska, to tomy kolejne są odzwierciedleniem więzi łączących nas z innymi środowiskami językoznawczymi. Podstawową bowiem funkcją zainicjowanego przez nas ruchu naukowego było zapewnienie tutejszemu środowisku systematycznego kontaktu z autorami ukazujących się książek i całym bogactwem myśli lingwistycznej.

Wspominamy wizyty naszych Przyjaciół mile, ponieważ przy ich boku mogli prezentować wyniki własnych badań młodzi autorzy z naszego ośrodka, niekiedy także z ośrodków zaprzyjaźnionych, poleceni nam przez swoich naukowych opiekunów. Szczególnie sobie to cenimy, ponieważ niemal wszyscy młodzi autorzy awansowali w naukowej hierarchii, niektórzy osiągnęli status samodzielności, inni są blisko tego celu.

Ukształtował się nawet pewien ceremoniał prezentowania gościom naszego środowiska, bardzo dobrych warunków lokalowych i bazy technicznej dla dydaktyki, jaką

¹ Pewna liczba profesorskich wykładów nie jest w wydawnictwie dokumentowana, ponieważ dotyczyły one problematyki już utrwalonej w ważnych książkach.

² Tom *Zielonogórskie seminaria polonistyczne 2001* pod red. naukową S. Borawskiego i J. Brzezińskiego ukazał się w Zielonej Górze w 2002 r.

nie zawsze dysponują nasi goście w swoich ośrodkach. Przy okazji tych wizyt badacze pracujący nad dysertacjami doktorskimi i habilitacyjnymi mogli swobodnie zasięgać opinii doświadczonych badaczy w różnych sprawach, prosić o porady, obserwować reakcje na własne wypowiedzi.

Goście nagradzali nasze starania o dobre pełnienie honorów domu uprzejmymi słowami mówionymi nam, ale także bez naszej obecności. Nam szczególną przyjemność sprawiała obserwacja niespotykanej gdzie indziej wielkości audytorów – na wykładach bywało bowiem od 50 do 150 słuchaczy. Rekordowa pod tym względem była sesja z udziałem Pana Profesora Jerzego Tredera, kiedy to studenci zasłuchani w różne intonacje kszubskich gadek zasiedli nawet na schodkach, ponieważ sala wykładowa przewidziana na tę sesję ma niespełna 200 miejsc. Adepti i absolwenci naszej polonistyki dzięki udziałowi w sesjach Zielonogórskiego Seminarium Językoznawczego będą mogli wspominać uczestnictwo w wykładach luminarzy myśli językoznawczej.

Po wyłączeniu lokalnego w istocie tomu pierwszego o pozostałych tomach można dowodnie powiedzieć, że są ogólnopolskie, ponieważ wśród 111 opublikowanych prac jest 48 rozpraw autorów-gości (przeważnie profesorów i doktorów habilitowanych), którzy przyjęli nasze zaproszenie. Na wydawnictwo – oprócz prac autorów miejscowych – złożyło się: 9 prac ze środowiska katowickiego, 8 poznańskiego, 7 łódzkiego, 5 krakowskiego, 4 warszawskiego, 3 wrocławskiego, 2 gdańskiego, i po jednej ze środowisk: bydgoskiego, kieleckiego i lubelskiego.

Mamy satysfakcję – nie moglibyśmy jej mieć, gdyby nie życzliwość władz dziekańskich i rektorskich. Dziękujemy Panu Rektorowi prof. drowi hab. Czesławowi Osękowskiemu (wcześniej dwukrotnie dziekanowi Wydziału Humanistycznego UZ) i Panu Dziekanowi prof. drowi hab. Wojciechowi Strzyżewskiemu. Często zasiadali z nami w audytorium: prof. UZ dr hab. Sławomir Kufel – prodziekan oraz prof. UZ dr hab. Leszek Jazownik – dyrektor Instytutu Filologii Polskiej UZ. Bez uwolnienia nas od trosk finansowych Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze mogłoby być jedynie lokalnym forum wymiany myśli pomiędzy ludźmi i bez zebrań znającymi się dobrze – opieka Władz Uniwersytetu Zielonogórskiego daje nam poczucie, że także niniejszy tom stanowi ogólnopolskie forum poznawcze. W kwalifikowaniu prac do druku pomogli nam: prof. dr hab. Marian Bugajski, prof. dr hab. Aleksandra Cieślíkowa, prof. UAM dr hab. Andrzej Sieradzki. Także im serdecznie dziękujemy.

W drugie dziesięciolecie Zielonogórskie Seminarium Językoznawcze wkroczył z rodzeństwem – pomogliśmy znawcom literatury utworzyć analogiczne forum, czyli Zielonogórskie Seminarium Literaturoznawcze.

Stanisław Borawski i Magdalena Hawrysz

Zielona Góra, lipiec 2011 r.